

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési helyben, háchoz hordva :
 Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy hétra . . . 1.- kor.

Feladvó szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HORGVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán kelve:
 Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 12.50 kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy hétra . . . 1.50 kor.

Egyes száma ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Egyes száma ára 6 fillér.

Nem alkuszunk!

A kormány szekerét toló lapok fele vannak vészkiáltásokkal abból a kapóra jött alkalmából, hogy az olaszok hajba kaptak a törökökkel. Ime, ilyen biztos az európai béke, — mondogatják ők.

Mi pedig azt mondogatjuk rá, hogy bánja a fekete fecske. A mi sorsunk már rosszabb úgy sem lehet.

A háborút legyen bolond ember, aki kívánja, de azért ismét csak azt mondjuk, hogy minket a legkevésbé sem izgat, ha a szomszédaink egymás markában tartják az üstöküket.

Még akkor sem, ha európai bonyodalom fenyegeté miatta.

Azoknak leheto kuk szepegni, akiknek az osztrák uralom úgy, amint van, tetszik; de azok, akik Magyarország provinciává silgesztését állandóan a legébkialtobb gázságnak hirdetik, ugyo koskodnak, hogy ha már ilyen nyomorultul ilyen leigázott helyzetben kell az ezeréves s hajdan hatalmas magyar nemzetnek szenvednie, akkor igazán meliées kérdés, ki nyomja le, kinek a provinciája a hazája.

Négszázéves szenvedési mondatja velünk, hogy ha még gazdát is kellene cserélnünk, — rosszabb már alig lehetne a helyzetünk.

Es ezzel végre számolniok kellene az elnyomóinknak. Az örökös megalázás, a jogaink elkobzása, olyan gyümölcsöt teremhet számukra, amelyet legkevésbé sem kívánhatnak.

Hogyan kívánhatják, hogy mi, ha bajba jutnak, hogy kitartsunk mellettük, hogy mi tartjuk fönn ezt az uralmat, amely Magyarországot régen elsikkasztotta.

Mert, hogy Magyarország önállósága nincs sehoh, azt az osztrákok, ami örökös és esküdt ellenségeink hirdetik legjobban. Minden külföldi vonatkozásban az osztrák császárság domborodik ki, amelybe bele értik Magyarországot is.

De nemcsak künn, itthon a magyar földön is lépten-nyomon az osztrák császárság ólomkeze nehezedik ránk. Hogy itt van és ur a nyakunkon nemcsak érezzük, de szemmel is láthatjuk. Magyar földön, magyar ezredek zászlója sárga-fekete, a jelvénye a kétféjű sas, a nyelve német. Mindegyik kizárólagos tulajdona az osztrák császári államnak.

Hát nem provinciája Magyarország Ausztriának, ha ez így lehetséges, ha nekünk tűnünk kell ezt a gyalázatot! És ha Magyarország csak és nem egyéb, akkor hogyan kívánhatják a mungók ennek a megalázott, elnyomott népétől, hogy essék kétségbe annak a lehetőségétől, — hogy az ő kedves Ausztriájakat meg találják támadni és megtalálják verni! Ahogy kétségbe estünk 1866-ban, mikor az olasz és a porosz fenyegette s később verte, úgy vagyunk kétségbeesve most is. Semmivel sincs jobb dolgunk, mint akkor, Csak egy hazugsággal gazdagabbak, azzal, ami nem jöhet egyébünnen, mint 67-es szájból, hogy t. i. Magyarország egyenjogu, paritásos állam Ausztria mellett.

Hogy milyen nagy hazugság ez, illusztráltuk íentebb, de különben is tudja mindenki, legelső sorban és legjobban azok, akik hirde-

tik s akiket ez idő szerint mungóknak neveznek.

Nos, ha így állunk, akkor kiabálhatnak nekünk arról, hogy sürgösen fejleszteniük kell a véderőt.

Jöjjon, aminek jönni kell, jöhet, ami jönni akar, az ellenzéknek legszentebb, leghazafiasabb kötelessége tovább folytatni az ellenállást, ha mindjárt obstrukció alakjában is.

Olyan hadseregnek a fejlesztéséről, amely első sorban a mi elnyomásunkra tartatik fenn, hallanis em akarunk.

Olyan hadsereg sincs szükségünk, amely az osztrák császár számára uj provinciákat volna nivatva szerezni. Elég volt a boszniai komédiákból. Mi hasznunk volt abból a temédek vér- és pénz pazarlásból, amibe Bosznia megszerzése került. Kinek szereztiük meg? Hova tartozik? Ma sem tudjuk. Mikor lesz ez eldöntve? Soha. Annyit tudunk csak, hogy az uralkodó adott neki valami alkotmányféle cselekdrendsabályt, olyat, amelyet akart, anélkül, hogy megkérdezte volna Magyarországot, — amelynek a történelmi jogalapjára hivatkozva, csinálták pedig meg az annexiót.

Olyan hadsereg számára, amelyből minden nemzeti eszme hiányzik, nincs sem pénzünk, sem emberünk. Mi nem akarhatjuk továbbra is fenntartani azt a rettenetesen züllött és erkölcstelen állapotot, amely szerint ha a dicső monarchia valamelyik népfaja elégedetlenkedik, annak elnyomására más népfajból való katonaságot rendelnek ki csak azért, hogy az minden lelkiismeretfurdalás nélkül löjön, ha azt parancsolják neki.

Még Rudolf császár mondta ki ezt a híres habsburgi jelszót: «Ebet ebbel maratok!»

Ernek egyszer s mindenkorra végét kell vetnünk!

Eppen ezért meg kell teremteniük, ha ég, föld, vagy jobb esetben Ausztria összeszakad is, az önálló magyar nemzeti hadsereget. Meg kell teremteniük, habár letörték, meggyalázták a mult évtizedben erre irányult nagyszerű nemzeti küzdelmünket. Ujra fel kell ráznunk, ujra öntudatra kell ébreszteniük a nemzetet, dacára a tért uraló, lélek nélküli mungó horda számbeli fölényének, mert amit életszükségletnek, minden poklokon keresztül létesítendőnek mondott ki egy nemzet impozánsul megnyilatkozott erős szava a közelmúltban, annak ma is ugyanolyannak kell lennie.

Folytatni kell hát a küzdelmet eddig a végélig. Alkuról, paktumról szó se legyen.

Simon István.

Tábornoki tanács a király elnöklete alatt.

A jövő hét elején a király elnöklete alatt tábornoki tanácskozás, ugynevezett marsall-tanács lesz Bécsben. Ismeretes, hogy minden évben tartanak ilyen tanácskozást, még pedig rendszerint januárban vagy decemberben. Hogy az idén oly szokatlanul korán tartják e tanácskozást, annak magyarázata az, hogy már a novemberi előléptetéseknél figyelembe akarják venni e tanácskozás eredményeit.

AZ EGYETEMÉRT

**A DEBRECENI HITELBANK
 százezer koronát
 szavazott meg az egyetem
 céljaira.**

A debreceni egyetem ügye napról-napra jobban áll. Debrecen városa, a református egyház, városunk érdekeltsége, sőt most már a magánvállalatok is teljes erejükkel sorompóba szállottak a nagy eszme megvalósításáért. Nem lehet egy pillanatig sem kétségünk abban, — hogy az egyetemet Debrecen város kapja meg. Hogy milyen nagy a lelkesedés az egyetem ügyéért, azt bizonyítja az a szinte páratlan eset, ami ma vitte előre egy hatalmas lépéssel a debreceni egyetem felállítását.

A DEBRECENI HITELBANK és a vele szorosabb kapcsolatban levő pénzüzetek és vállalatok a debreceni egyetem javára a bank mai igazgatósági ülésén dr Kenézy Gyula elnöklete alatt **százezer koronát** szavaztak meg.

Azt hisszük, hogy ehhez nem kell kommentár.

A Debreceni Hitelbank cselekedete szében beszél minden szónál. Az egyetem ügyében sokat jelent ez az újabb százezer koronás adomány. Százezer korona maga is tekintélyes összeg, de ez a százezer korona sokkal nagyobb jelentőségű, mint amennyi anyagi erősséget jelent az egyetemünk számára.

A Debreceni Hitelbank százezer koronája a legszebb, legnyilvánvalóbb kifejezése Debrecen lelkesedésének, áldozatkészségének, szeretetének az egyetem iránt. Ahol ilyen áldozatra képes egy magánvállalat, — ezt jelenti a Debreceni Hitelbank százezer koronás adománya — ott alapjának kell lenni egy ilyen óriási horderejű kulturális tényező megvalósításának.

A Debreceni Hitelbank példája másképp is nagyjelentőségű.

Nemcsak az egész ország fog tudomást venni erről az áldozatkészségről, hanem követni fogják a többi debreceni pénzüzetek és magánvállalatok. És ha nem is tehetik meg mindnyájan, hogy ilyen hatalmas összeggel járuljanak a nagy cél megvalósításához, azért minden újabb adomány egy-egy újabb momentum — amely az egyetem felállítását a mi javunkra dönti.

Es ha így haladunk, bizony-bizony még talán a magunk erejéből is elérhetnénk a nagy cél: felállithatnánk a debreceni egyetemet. — No de erre nem lesz szükség. A kormány ezek után emmesetre sem zarkozhatk el a mi jogos kívánságunk elől, és Debrecen javára fog dönteni az egyetem kérdésben.

Egész biztosan remélhetjük tehát, hogy a a kultuszminiszter színe elé járuló debreceni monstre küldöttség meg fogja kapni számunkra a rég várva-várt óhajunkat: — a debreceni EGYETEMET.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg a mai ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevételei nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy ő császári és apostoli királyi Fejétsége a legmagasabb névnapja alkalmából a képviselőház részéről nyilvánított hódolatteljes szerencsekívánatokért a legmagasabb köszönetét méltóztatott kifejezni.

Tudomásul szolgál.

Bemutat továbbá több rendbeli feliratot és kérvényt részben az általános, titkos választójog mellett, részben a katonai javaslatok ellen, amelyekre nézve az elnöki előterjesztéssel szemben Jaczko Pál ellenindítványt terjeszt elő minden egyes esetben.

Az ellenindítványok felett az ellenzék névszerinti szavazást és azoknak a következő ülésre való halasztását kéri.

Elnök ebben az értelemben rendelkezik.

Sárosvármegye közönségének a korcsmák és italmérések vásár- és ünnepnapokon való zárvatartása tárgyában benyújtott feliratára vonatkozólag ellenindítvány nem tétetett, határozattá emeli a Ház.

Következett az indítvány és interpellációs könyvek felolvasása.

Az interpellációs könyvben újabb bejegyzés nincs.

Az interpellációs könyvbe a négy régi bejegyzésen kívül a következő újabb bejegyzések történtek:

Ráth Endre az igazságügyminiszterhez a bíróságok és ügyészek segéd- és kezelő személyzetének fizetésének kiutalása illetőleg felvétele körüli nehézségek megszüntetése tárgyában;

Bikády Antal a pénzügyminiszterhez a dohánytözsde engedélyek politikai okokból való megvonása tárgyában;

Vértán Endre a kolportage-jog törvényellenes kezelése tárgyában; végül

Kovács Gyula a pénzügyminiszterhez az égetett szeszes folyadékok pótdójának késedelmes közzététele tárgyában.

Elnök javaslatára a Ház fél 1 órakor tér át az interpellációkra.

Ezután következtek a napirend szerinti szavazások, melyeket fél 1-kor félbeszakítottak és sorra kerültek az interpellációk.

Egry Béla: A miniszterelnök az interpellálás dolgában legutóbbi felszólalásában azt a kijelentést tette, hogy nálunk az interpellációs jog tultengésben van.

Elnök figyelmezteti, hogy ez a kiterés a miniszterelnök beszédére, tulhadjá szóló interpellációjának keretét és ennélfogva a házszabályok értelmében ünnemű reflexiók meg nem engedhetők.

Egry Béla ezután előterjeszti interpellációját.

A Csokonai-körből.

Az Emlék-kert ügye. — Pályázatok. — A jövő szezon programja

A kellegium előtt elterülő két park, az ugynevezett emlék-kert a Csokonai-szoborral együtt eddig Debreczen egyetlen irodalmi körének, a Csokonai-körnek a kezelése és gondozása alatt állott. A kör derekasan megfelelt kötelességének és a kertek gondozására rendezésére álló 18000 koronának kamatait mindenkor rendelkezési céljaira fordította. A Csokonai-kör választmányja tegnap délután látoga-

tott gyűlést tartott Géressy Kálmán elnöklésével s ezen gyűlésen kimondotta azt, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a városnak jobban módjában áll a parkok jókarban tartása, az emlék-kertek gondozását az egyesület birtokában levő s ezen célt szolgáló 18.000 koronás alapítványának átengedésével Debreczen városnak adja át azazal a kikötéssel, hogy a város köteles annak kamatait az emlék-kertek gondozására ofordítani.

A Csokonai-kör, mint minden évben, ugy ezen esztendőben is pályázatot hirdet a Lőfkövits- és Telegdy-alapok kamatainak ényerésére. A Lőfkövits-féle pályázatra beérkező köitemények bírálóbizottságába Tüdös János dr. Mitrovits Gyula dr és Nagy Vilmost választotta be. A Telegdy-féle pályázatra bedandó drámákat Szávay Gyula, Sárvány Lőrincz, Kardos Albert és Thury Elemér bírálják el.

Megállapította végül a választmány a kör ez évi téli munkaprogramját. Mint minden évben, ugy ebben az évben is megtartja a kör felolvasó gyűléseit, melyeken a helybeli és iövárosi-írók legnevesebbjével fog találkozni Debreczen közönsége.

A Csokonai-kör eddig rendezett felolvasó gyűlései is mind irodalmi esemény számba mentek s a kör vezetősége azon van, hogy a közönség kívánalmainak fokozottabb mértékben felelhessen meg. Az első felolvasó gyűlés november 27-én lesz. A felolvasó gyűlésen leendő részvételüket a helybeli írógárda tagjai közül eddig bejelentették: Géressy Kálmán, Körösi Kálmán, Jánosi Zoltán, Nagy Vilmos, Zivuska Andor, Tóth Árpád, Kardos Albert, Mitrovics Gyula dr. Mind-mind oly nevek ezek, melyek nemcsak a debreczeni közönség előtt, de ugyszólván az egész hazai sajtóban ismeretesek. A főváros neves írói közül a kör vezetősége Benedek János dr országgyűlési képviselőt, a vidéki kiválóbb írók közül pedig Molnár István dr és Pröhle Vilmos drt nyerte meg a felolvasó gyűlésen leendő részvételre.

Debreczen közönsége eddig is méltányolta a Csokonai-kör derekas, szép munkáját, felolvasásaira mindenkor megtelt előkei, diszes közönséggel a felolvasó gyűlés színhelye, hisszük, hogy ezidei téli irodalmi matinékn is irodalmi tekintetben megüti azt a mértéket, mit az eddigiek s a közönség is nagy számban fogja ezeket a felolvasó gyűléseket felkarolni.

D. A. A. C. versenyé.

A főiskolai ifjuság az atletikáért.

A debreczeni akadémiái atletikai Klub tegnap délután kezdte első házi versenyét, melyen a megjelent szép számu közönség meggyőződhetett arról, hogy az akadémia fiatal, törekvő csapata bármely bajnoki mérkőzésen becsülettel megáll a helyét. Egyetlen egy tagot emelünk ki csak, Varga Jenőt, a Klub agilis titkárát, akinek tegnap elért szép eredményeire a legelső atléta is irigy szemmel nézhet.

Az atletikai verseny eredményéről itt adjk a következőket:

1. 100 yardos siktutás. Indulnak Roncsik, Ary, Erdélyi, Márton, Varga, Klimert.

1. Varga Jenő 5 yard előnnyel.

2. Ary Antal.

2. Távolugrás. Indulnak Wáig, Varga, Márton.

1. Ary Antal 5 m. 59 cm.

2. Varga Jenő 5 m. 51 cm.

3. Rudugrás. Indulnak Már, Márton, Moravec, Kovács, Domahidy, Majoros.

1. Majoros K. 2 m. 50 cm.

4. Magasugrás. Indulnak Erdélyi, Mora-

vecz, Roncsik, Varga, Márton, Domahidy, Lábas.

1. Erdélyi S. 1 m. 50 cm.

2. Varga J. 1 m. 45 cm.

5. Sulydobás. Indulnak Ary, Márton, Masát, Varga, Kliment, Lábas, Király.

1. Varga J. 10 m. 52 cm.

2. Masát F. 10 m. 33 cm.

6. 220 yardos siktutás, indul Varga, Ary, Erdélyi.

1. Varga Jenő 3 yard előnnyel.

2. Ary Antal.

7. Diszkoszvetés. Indul Ary, Márton, Masát, Majoros, Varga.

1. Varga Jenő 32 m 68 cm.

2. Majoros 31 m 75 cm.

8. Kalapácsvetés. Indul Masát, Ary, Honcsik, Gyöngyösi, Márton, Varga, Lábas, Majoros.

1. Masát 24 m. 86 cm.

2. Ary 22 m. 20 cm.

9. Gerelyvetés. Indul Márton, Varga, Ary, Masát.

1. Majoros 31 m. 74 cm.

2. Márton 31 m. 25 cm.

10. Egyengyed angol mértföldes siktutás. Indul Márton, Gyöngyösi, Erdélyi, Ary, Varga.

1. Varga Jenő.

A verseny eredményéről a titkár holnap számol be a DAAC holnap délelőtti választmányi gyűlésén.

(b. s.)

Dr Ferrol előadása.

Az új számfejtési eljárásról.

A már világszerte ismert és a legkiválóbb matematikusok által méltán dicsért dr Ferrol berlini mérnököt a debreczeni kereskedelmi és iparkamara meghívta előadás tartására.

A kiváló számtudós vasárnap délben érkezik városunkba, hogy a tudományos körök figyelmét méltán kiérdemelő módszerét — egy époly értékes, mint élvezetesnek ígérkező előadás keretében — a helygeli szakkörök és az érdeklődő közönség előtt is bemutassa.

Németnyelvű előadását, mely teljesen díjtalan, a Kereskedelmi Csarnok dísztermében d. u 4 órakor tartja meg.

Ferrol dr módszere forradalmat jelent a matematika történetében. Módszerének oszatlan elismeréssel adózik a külföldi sajtó is. Így például egyik nagy külföldi lap («Heidelberger Zeitung»), mely Ferrol dr előadásáról következőleg számol be:

«Emlékeztünk óta Ferrol az egyetlen «számművész», — ha szabad így őt neveznünk — aki sokoldalú és ápos tudományos képzettségét tüneményes gyorsasággal egyesíti és szeretetreméltó modorban hozza a halgatóság elé. SzinteN ugy tetszik, nincs oly bonyolult feladat, melyet játszi könnyedséggel ne oldana meg e kiváló tudós ember. Mintha csak az egyszerűegről volna szó, mikor a számjegyek százaival, egész tömkelegével dolgozik. Lebilincselő témáit ogykor a technika és gyakorlati vegytan, majd a fizika és csillagászat - tan köréből veszi. Magas kereskedői, járadék és kamatszámításokat végez megvesztegető gyorsasággal, csalhatafan biztonsággal és mindezt oly könnyed, szórakoztató modorban, hogy unalomnak nyomát sem érezzük. Méltán viselheti «a számoló művészek királya» büszke címet, mert genialitása révén oly nevet biztosított magának a matematika történetében, melyet elérni soha, legfeljebb csak megközeíteni lehet.

Ebből látható, hogy magas szellemi munka kiváló eredményeit lesz alkalmunk Ferrol előadásában megismerni.

Megnyílt!

SZABÓ MIKLÓS

világvárosi mintára berendezett

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruhaza

DEBRECEN Piac-utca 61. (Fischer-palota.)

Különböző mértékutáni megrendelésekre.

Megnyílt!

Drumár János megőrült.

A meg nem értett debreczeni lángész tragédiája.

Csak nem rég futott végig Debreczen városában Oláh Gábor nagybetegségének a híre és a sors szörnyű végzeteképen ma már újabb, megrázóbb írótragédia ért befejezésének utolsó stádiumához: Drumár János, a meg nem értett nagy debreczeni lángész megőrült. A Drumár János sorsa az írótragédiák egyik legmegrázóbbika.

Meg nem értett lángész — evvel jellemezhetem legjobban Drumár Jánost. Mert akik őt a maga teljes valóságában, emberi és művészi mivoltában ösmerték: csak mi tudjuk, hogy milyen méltányosítást és elismerést érdemelt volna Drumár. Sajnos azonban — oh ez már örök szép szokás — éppen a legtehetségesebbeket ismeri félre egjobban a társadalmom.

Drumár János határozott őstalentum. Egyéniség a szó legteljesebb értelmében. Kevés olyan sokoldalú embert ösmertem, mint a meg nem értett, nagy debreczeni zsenit. Drumár kiváló zenész, elméleti és gyakorlati zenész egyaránt; nagy zene-történész; jeles zene-pedagógus; kiváló író és újságíró: ezenkívül pedig izig-veig művészember, akinek bámulatos pozitív tudása volt a tudományágak enciklopédiájában. A klasszika-filológiai téren a legnagyobb talán a tudása Drumárnak. Az ő idealizmussal teit lelke bámulatos, csodás vonzalommal viselt a görög mithológia szines, legendákkal átszőtt világa iránt. A klasszikus kor külső és belső ismeretében nagy volt Drumár János.

Debreczenben mindenki ösmerte és szerette a tetőtől-talpig művészbembert, akiről elmondhatjuk, hogy benne vesztette el Debreczen a régi jó idők utolsó, nagy bohémját. — Mert Drumár János művészeténél, tudásánál csak bohémsege volt nagyobb. Sokan voltak, akik meg nem értették, talán meg is rótták egy kicsit érte a jó «Jánost», de akik közelről ösmerték, azok tudják, hogy a bohémia mit jelentett a Drumár János életében. Ehez volt ő berendezkedve teljesen, bohém volt testben-lelkében feje bubjátói a talpáig.

A tragédia első híre.

A tragédia első híre ma érkezett Debreczenbe. Varossszerte óriási meglepetést keltett a hír, hogy Drumár János megőrült. A művész már huzamosabb idő óta fekszik betegen súlyos idegbajban szenvedve a kolozsvári ideggógyászati klinikán.

Ma délbe a debreczeni üzletvezetőséghez a következő távirat érkezett:

Üzletvezetőség

Debreczen.

Drumár János máv. ellenőr megőrült. Elszállítására nézve kérünk sürgős intézkedést.

Ideggógyászati klinika.

Drumár János tragédiájának a híre gyorsan szállt szájról-szájra és mindenütt a legmélyebb megdöbbenéssel fogadták az éjszomórító hirt.

Drumár János

előkeli családból származik. Budapesten született 1866-ban. Rokonságban van az ozorai Ottlik-családdal, így Ottlik Iván földmivelésügyi államtitkárral, valamint Ozory István debreczeni akadémiai tanárral. Drumár már ifjú korában a vasut szolgálatába lépett, ahol ellenőrségig vitte. 1894-ben került Drumár Debreczenbe, már mint családós ember. Boldog házasságából három leánya született. Drumár János a debreczeni üzletvezetőségénél teljesített egész a legutóbbi időkig szolgálatot. Rend-

kívül fontos beosztásában pontosan megfelelt a kötelességének.

A debreczeni városi zenedében tanári állást viselt Drumár: a zene-történeti tanszékét töltve be. Valóságga rajongva vették körül tanítványai a művészt.

Munkássága azonban nem csupán abban merült ki, hogy a hétköznapi létfentartási küzdelemben akart megfelelni. Írói és hírlapírói működése mely nyomokat hagyott maga után nemcsak Debreczen társadalmában, hanem különösen zenei működése az egész országban, sőt külföldön is. Legnagyobb szabásu munkája a «Zene-történet».

Ez az első magyar nyelvű, klasszikus zene-történeti munka, amely külföldön elismerésben és méltánylásban részesült. Oly óriási adathalmazt állít ebben a munkájában Drumár rendszeresen, világosan és áttekinthetően az olvasó elé, hogy valóságga elkápráztat mélységével és alaposágával.

Drumár János istenáldotta nagy tehetségét természetesen aprópénzre volt kénytelen feiváltani. Gyors egymásutánban jelentek meg a helyi és fővárosi lapokban kisebb-nagyobb cikkei, értekezései. Annak idején valóságos irodalmi szenzáció volt «Miért dalamos a magyar nyelv» c. értekezése. Rengetegre megy a befejezetlen, vagy kiadatlan munkáinak a száma is.

Sokat köszönhet Debreczen zenekulturájának Drumárnak. Valóságos lankadatlan buzgalommal hozta össze a koncerteket, zeneestélyeket. Ő rendezte a híres «olympiai estélyeket». Nem volt olyan irodalmi, vagy művészi vállalkozás, amelyben Drumár részt ne vett volna. Az ő vasakarata, kitartása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Debreczenben végre sok-sok küzdelem után sikerült valami zenei életet felmutatni.

A művész betegsége

főleg rendetlen életmódjából és a tulonnan is megfeszített munkálkodásból származik. Bámulatosan felelt meg mindig kötelességének. A debreczeni üzletvezetőség I. osztályának ő volt a tulajdonképeni lelke. Művészi, írói működése és pedagógiai gyakorlata is teljesen igénybe vették. Nem csoda tehát, hogy a tulfeszített munkásság visszahatott a Drumár idegzetére. Nagy baja volt még e tekintetben Drumárnak a behém életmódja, amelyről soha, még letegségének utolsó, súlyos fázisaiban sem tudott lemondani.

— Inkább meghalok, de nem tudok megváltozni — emlegette gyakran.

A katasztrófa, amit ő maga is sejtett, most végre bekövetkezett. Legjobb barátjának, dr Ballay Béiának mondta nem régen, hogy érzi, nem fog már sokáig zongorázni. Sejtése úgy látszik sokkal hamarabb valóra vált, mint sem gondolhatta volna. A nagybeteg művészről családja és a vasutintézet fog gondoskodni.

Drumár Jánost is utolérte a mi átkunk: elveszett, még mielőtt a miénk lett volna. Így járunk mi íróinkkal, művészeinkkel. Az utolsó nagy bohém, Csokonaynak utódja itt sorvadt el közöttünk a lét nehéz küzdelemben. Ezért több a Drumár János vége a rendes író-tragédiáknál, legafább mireánk, debreczeniekre nézve.

A Debreceni Társadalomtudományi-Kör megalakulása.

A Társadalomtudomány jövője Debreczenben.

Hosszu munkálkodás után, amely munka dr Kovács Gábort, a debreczeni jogakadémia tudós tanárát dicséri, — megalakult a Debreczeni Társadalomtudományi Kör. Az új egyesület kizárólag tudományos célokat fog szolgálni, és a politizálást kebeiebből a legszigorubban kizárja.

A dr Legányi Gyula, dr Tüdös János és Kovács Gábor neve garancia arra, hogy a Debreczeni Társadalomtudományi Kör feledatának a magaslatán fog állani.

Az egyesület előkészítő bizottsága már hónapok óta a legnagyobb buzgalommal működik ezen nagyfontosságú tudományos kör létesítésén. Az előkészítő bizottság munkásságát siker koronázta, amennyiben ma délután megalakult Debreczenben a Debreczeni Társadalomtudományi Kör.

Az alakuló gyűlésen, melyet az ipartestület dísztermében tartottak meg, a szép számmal megjelenteket Legányi Gyula üdvözölte az előkészítő bizottság nevében. Röviden rátért arra, hogy miért szükséges a Társadalomtudományi Kört felállítani Debreczenben, a közel jövő egyetemi városában. Az egyesület programjának az előterjesztése után felkérték dr Kovács Gábort, az előkészítő bizottság jegyzőjét, hogy mutassa be a Kör alapszabályait. Az alakuló gyűlés az alapszabályokat csekély módosítással elfogadta.

Ezután a tisztikar megválasztása következett. Egyhangulag választották meg: előnké dr egányi Gyulát, alelnökké dr Jászi Viktort és dr Tüdös Kálmánt, főtítkárrá dr Kovács Gábort, titkárnak dr Kovács József és Lefkovic Vilmost, pénztárossá Reiner Mórt, háznagygyá dr Brunner Lajost, ügyészsze dr Juhász Nagy Sándort, számvizsgálónak dr Gulyás Istvánt, dr Nyiri Ernőt és Szenes Zsigmondot.

A választmány a következőképen alakult meg: Balkányi Béla, Baítazár Dezső, Bernhard Sándor, Csurka István, Dózsa György, dr Gáspár Géza, Gaszner Géza, dr Horvay Róbert, dr Horváth Sándor, Jánosi Zoltán, Kenézy Gyula, Kun Béla, László Béla, Lengyel Imre, Márk Endre, Mitrovics Gyula, Nyári Péla, Peczkó Ernő, Rácz Lajos, Tegze Gyula, Török Péter, Tóth Aurél, Szántó Győző.

A Debreczeni Társadalomtudományi Kör vezetősége garancia ahhoz, hogy a Kör munkálkodása a siker jegyében fog lefoyni. A legnagyobb várakozással tekintünk tehát a Kör működése elé.

SZINHÁZ.

Ma, vasárnap október 15-én:

Este 7 és fél órakor rendes helyákkal:

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

Ártatlan Zsuzska.

Operette 3 felvonásban. Irta: May és D'Esvallieres. Fordította: Mérey Adolf. Zenéjét szerette: Jean Gilbert. Rendező: Kassay Károly. Karnagy: Mártonfalvy György.

SZEMÉLYEK

Des Aubrais báró, magán tudor: Székely Gyula. — Delfine, a felesége: Guthy Sarolta. — Jakvelin, Hubert, a gyermekei: Csanády Irma és Bérczy Ernő. — René Boislurette, hadnagy.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden

Agmándi keserűvíz

gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Falussy István. — Pomaral, illatszergyáros: Ligeti Lajos. — Susanne; a felesége: Belezny Margit. — Charancey, magántudós: Deésy Alfréd. — Rose, a felesége: Torday Erzsébet. — Alexis, főpincér: Kassay Károly. — Emil, piccoló: Irmay Magda. — Mariette: Arday Vilma.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Iglói diákok, daljáték.
Vasárnap este: Artatlan Zsuzsi, operett.
Hétfőn: Artatlan Zsuzsi, operett.
Kedden: Artatlan Zsuzsi, operett.
Szerdán: Artatlan Zsuzsi, operett.
Csütörtökön: Artatlan Zsuzsi, operett.
Pénteken: Bilincsek, dráma.
Szombaton: Bilincsek, dráma.
Vasárnap délután: Babuska, operett.
Vasárnap este: Milliók, énekes bohózat.

Előkészületre kitűzettek: «Három feleség» operett. «Édes bűn» színmű. «Keserű mézes-hetek» bohózat. «Nagy apó» népszínmű.

Iglói diákok. Ma vasárnap délután az «Iglói diákok» című bájos diáktörténet kerül színre, melyben csaknem az összes operettszemélyzet van foglalkoztatva. Borbély Lili játsza az Evikét, Holéczy Pista Falussy, Petky Pál Berczy Ernő lesz.

Artatlan Zsuzska. Meleg estélye lesz ma a debreceni színpadnak. Egy igazán pompás kiváló operettnek lesz a bemutatója. Az «Artatlan Zsuzska» operett Budapesten és mindenütt ahol színe került, teljes diadalt aratott. Különösen nagy skört várunk az operettől Debrecenben, minthogy itt igazán elsőrendű kezébe került a feltétlenül jól sikerült kiosztás. Minden tekintetben nagy érdeklődésre tarthat számot e kedveso operett, mert zenéje, librettója elsőrangú. A második előadásban színe állított Moulin Rouge azon kívül számos tánc és ének betétekkel van fűszerezve. Az igazgatóság tekintettel a várható rendkívüli nagy érdeklődésre az operettet egymástól ötször tűzte műsorára és pedig Vasárnap kis bérletben, hétfőn A) bérletben, kedden általános bérletszűnetben, szerdán B) bérletben, csütörtökön C) bérletben. Minthogy a keddi előadás bérletszűnetben tartatik meg, az igazgatóság felhívja a közönség figyelmét, hogy e napon a különben kibérlet páholyok és elsőrendű támlaszékek is megvásárolhatók a színházi pénztárnál. Az összes előadásokra jegyek előre vásárolhatók vasárnaptól kezdve a színházi pénztárnál.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

Vasárnapi istentiszteletek. Református templomunkban vasárnap, október 15-én a következők fogják prédikálni: A nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész, a kistemplomban 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor Papp Eözsé s-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Bartha Dezső s-lelkész, az Ispottányi-templomban Köngves Tóth Kálmán lelkész, a városi szegény házban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homok-kerti imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban ma délelőtt az istentiszteletet Kutas Kálmán segéd-lelkész végzi.

Házasságok. Az elmúlt héten az állam-anyakönyvi hivatal előtti házasságot kötött: Farkas Gábor ökrös Nagy Lidiával, Schläger Gyula Fuchs Ilonával, Pálffy János Ilgés Máriaival, Tóbiás Herman Stark Szerénával, Szekeres Dániel Piskolti Juliával, Paveltzer Lajos Baráth Máriaival, Kucska Lajos Somn Annával, Szász Lajos Csapó Margittal; Erdélyi Lajos Boross Margittal, Németh József Horogh Erzsébettel, Bohácsi István Buchholz Erzsébettel, Füstös József Gere Zsuzsámával, Tóth János Kántor Juliával, Vértessy József Berka Erzsébettel.

A kamara a III. osztályú adók emelése ellen. A debreceni kereskedelmi és iparkamara felszólalt az országosan tapasztalható nagymértvű adóemeléssel szemben, amely a III. osztályú kereseti adók legutóbbi kivételénél az iparosokat és kereskedőket érzékenyen súlytotta. Különösen óvást emelt az ellen, hogy a műhely-üzlet és lakásbérek nagymértvű emelkedése adóemelési indokul ne szolgálhasson, minthogy ez nem jelent a kereskedő és iparos forgalmának emelkedését, hanem a telek és lakásüzérkedés következménye. A törvénnyel megállapított eljárás módját eltérően azonban a kivetett adó nem lévén mérsekélhető, a súlyos adóemeléssel érintett érdekelték csupán egyenként az adófelszámolási bizottságnál kérhetik adójuk mérséklését, igazolva, hogy az emelésnek megfelelő mérvben forgalmuk nem emelkedett.

A Székely muzeum építkezése. A Székely Nemzeti Múzeum gyűjteményei számára Sepsiszentgyörgyön eredeti erdélyi stílusban tervezett nagyszabású pavillont építenek, melyben az egyházi régiségek számára egy külön templomhajó alakú építmény készül. Ennek a teremnek menyezete képezi. Az épület már novemberben tető alá kerül.

A debreceni jótékony nőegylet október 18-án, szerdán délután 3 órakor a női-parkiskola nagytermében választmányi ülést tart, a következő tárgysorozattal: ügyészi jelentés: néhai V. Szabó és Kacsokovics-féle hagyatéki ügyben, a Schik-féle kaszálo bérleti ügyében, Nagy Jánosné hagyatéki ügyében. Határozat a feli mulatságok rendezése ügyében. Két megüresedett választmányi tagságnak betöltése. A jövő évi költségvetésre nézve az ellenőr előterjesztése. Az elnöknő érdemrendjének átadása alkalmából tartandó diszko-gyűlése programjának egybeállítására. Folyó ügyek A kibocsájtott meghívót Fráter Erzsébet elnöknő és Darkó Jenő dr. titkár írták alá.

Gyermekek székrekedése esetében a valódi **Ferencz József**-keserűviz a legjobban használható! Enyhe ízénél fogva tisztán is szívesen megisszák azt az 1 decilifernyi mennyiséget, a mire szükségük van. Nagyon kényes gyermekeknek gyengén meg is cukrozható és kevés citrommal is keverhető. Gerhardt tanár, a híres berlini gyermekorvos írja: A természetes «Ferencz József»-vizet gyakran rendelem és mindig pontos és kielégítő eredménnyel. — A jobb fűszerüzletekben, valamint az összes gyógytárakban árusítják.

Eljegyzések. Eljegyezte: Erdélyi András Tóth Erzsébetet, Baranyi István Vincze Juliát, Dobó István Horngák Zsófiát, Kecskés Ferenc Nyilas Esztert, Kovács Imre Vértessy Esztert, Grün Károly Acs Annát, Harsányi Imre dr. Kruccsó Gizellát, Kállay Mihály Böszörményi Máriaival, Józsa Jenő Wieder Esztert, Berkes Péter Szuncsák Ilonát, Balogh Péter Juhász Zsuzsánát, Koroknai István Simcsák Máriaival, Szatmári Ferenc Fejér Juliánát, Dobi Lajos Pástyán Juliát, Toroczky Antal Szücs Juliánát, Balogh János Czenke Erzsébetet, Juhász László K. Szabó Idát, Virován Illés Szilassy Juliát, Markó Sándor Kerekes Ilonát, Medgyessy Lajos Szabó Esztert, Jambor Imre Szatmári Erzsébetet, Maricsék Károly Várkonyi Margittot, Szánthó Károly Balló Máriaival, Takács József Szentpéteri Zsuzsánát, Váry Sándor Biry Esztert, Hatvani Sándor Biró Juliánát.

Jubiláló irodalmi társulat. Most ünnepelte meg a Luther Társaság ennelifásának negyedszázados évfordulóját. A jubilaris közgyűlés Besztercebányán folyt le az ottani evang. egyesület termében Scholtz Gusztáv elnökletével.

Középiskolai tanárok gyűlése. A debreceni tanári kör tegnap délután tartotta alakuló gyűlését a ref. kollégium kis tanácstermében. Dörzi Imre elnök szép szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat, akik a jelen iskolai évre egyhangulag újból a régi tisztikart választották meg. A tisztújítás után dr. Molnár István böszörményi tanár tartotta meg igen érdekes fezzült figyelemmel hallgatott értekezését. A kiváló készséggel fiatal tudós, aki a múlt évet állami ösztöndíjjal Oroszországban töltötte s ott a szláv filológia és orosz irodalom tanulmányozását tűzte ki feladatául, személyes tapasztalataiból és megfigyeléseiből adott elő igen érdekes adalekokat s színes képét tárta fel az orosz közoktatásnak. Ezután dr. Csűrös Ferenc titkár számolt be a kilépésekről és új tagok jelentkezéséről. Végül dr. Gulyás István telt előterjesztést a tanárkongresszus végrehajtó bizottságának működéséről. A kör tudomásul vévén az előterjesztést, ugyancsak dr. Gulyás Istvánt küldte ki a középponti választmány legközelebbi gyűlésére.

A baptista pap és a vonat. Deák Lajos a vámospécsi baptista gyülekezet papja. Tegnap a szőlőjébe igyekezett s midőn kocsiával a vasuti átjáróhoz ért, éppen a Szatmárról jövő személyvonatot várta a vasuti személyzet. Az őt Deák szekere előtt bocsátotta le a sorompót, úgy, hogy várni kellett volna. Deáknak azonban sietős lévén az uja, haragosan kifakadt a vasút ellen s a szekere elől egy baltát vett elő, melylyel elvágta a sorompó vassodronyát. Így az elzáró rud felbillent és Deák a tilalom ellenére átkart hajtani a sineken. Vesztére tette ezt, mert a vonat hirtelen feltűnt a kanyarodónál és olyan sebessen közeledett, hogy Deáknak nem volt ideje kitérni. A vonat elütötte a baptista pap szekerét és lovait. Ő maga csak könnyebben sérült meg, de a szekere megrongálódott. A vasutór eljelentette a csendőrségnél Deák Lajost, aki ellen a panaszt megtették az ügyészségnél is.

A keresztyén Szövetségek nagynevű megalapítója, dr. Clark Ferenc novemberben hazánkba jön s a létező keresztyén Szövetségeket meg ogja átfogatni.

A Kolozsvári Hirlapkiadó és Nyomda rt. címen a folyó hó 22-én vállalat fog alakulni Kolozsvárott a hasonló nevű lap és nyomda átvételére és továbbfejlesztésére.

Nők a kereskedelemben. Régen nélkülözünk Debreczenben egy olyan intézményt, amely hivatva lenne a nőket rövid idő alatt a kereskedelmi irodákban előfordulható összes munkálatokra rövid időn belül megtanítani. A gépírás, (az összes rendszerű gépeken), gyorsírás, könyvelés és a levelezés elsajátítása céljából tanfolyamot nyit f. év nov. hó 1-én a «Mercur»-vállalat, Arany János-u. 2. Telefon: 5-40. Beiratási díj nincs.

Ijúsági értekezlet. Az akadémiai ijtuság tegnap délután Nagy István főisk. szenior elnöke mellett gyűlést tartott s azon zászlótartókul theológus részről Arday Aladár 4. th.-t, jogász részről Roncsik Jenő 4. jh.-t és bölcsész részről Janó István 4. bh.-t választotta meg. Kimondotta egyben az értekezlet, hogy október 27-én Nagy István szenior tiszteletére estélyt rendez.

ÓVAS! A Brády-féle gyomorcsoppek kedveltségük miatt sokan utánozzák és több hamisítványuk van a forgalomban. Ezeket a viszszaleséket megakadályozandó, a Brády-féle gyomorcsoppek ezentul csak **rózsavörös kartonban** kerülnek forgalomba, meigen a máriazelli Szűz Máriaival ábrázoló védjegy és a «C. BRÁDY» aláírás látható. Ennél fogva a más csomagolású csoppeket, mint hamisítványokat, utasítunk vissza.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegeztési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerüzletekben. SCHULTES ÁGOST Szalay-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudek-rakpart 8.

— **Karaból Hajkabadházon.** Hadházi tudósítónk jelenti: A debreczeni személyvonat ma reggel neki ment a rakári vágányon veszteglő kocsisornak. Emberéletben nem esett kár. A baleset dolgában a debreczeni üzletvezetőség érélyes vizsgálatot indított.

— **A baromfiak réme.** Két feljelentés is érkezett ma a debreczeni rendőrségre. Mind a kettő tyuklopásról panaszkodik. Szabó Jánosné Gyöngyvirág-utca 8. szám alatt lakó asszonytól 4 rucát, 1 kakast, 8 kappant és 8 jércét, Lengyel Károlyné Kandia-utca 6 szám alatti lakostól pedig 3 tyukot lopott el ismeretlen tettes. A rendőrség kinyomozta, hogy a baromfitolvajlásokat Csókai János notárius baromfió-dézsmaál követte el, aki a lopott jószágokat Fényi Imre majorsági föld 155. számú tanyásnak adta el. Ugy a tolvajt, mint az orgazdát a rendőrség letartóztatta.

— **Két új kolerabeteg Budapesten.** A fővárosban ismét két kolerás megbetegedés történt. Az egyik áldozat Horváth Benő 59 éves napszámos, aki ma reggelre meghalt. A másik Borbély Katalin napszámosasszony, a ki szintén kolerában betegedett meg. A Szent-Gellért kórházba szállították. A bakteriologiai vizsgálat mindkét esetben minden kétséget kizárólag megállapította az ázsiai kolerát.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészetet a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport inánt érdeklődnék, ajánljuk a **Mof A.** cégnek (Bécs, Tauchluben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854. év óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességeit áruházait, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég.

— **Értesítés.** Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy a **gyógyszertárak** a téli időnyben f. hó 15-től kezdve reggel 7-től este 8 óráig lesznek nyitva.

— **Modern és előkelő téli orfeum Debrecenben.** Hajnal Gyula a Széchenyi-Mulató tulajdonosa nagyszabású átalakításokat végeztet mulató-helyiségein és e hó 20-ika körül az újonnan átalakított és fényesen berendezett helyiségekben megkezdte a téli orfeumi előadásokat, melyek Debrecenben nagy hiányt pótolnak, mert valóban szükség van Debrecenben egy ilyen nivós mulatóra.

— **Árverés az állomáson.** Október 19-én kerülnek elárverezés alá a Máv. pályaudvarán a visszamaradt teheráru cikkek. Jegyzék a kamaránál betekinthető.

— **Elhaltak.** Az állami anyakönyvi hivatal a mai napon az alábbi elhalálozásokat jegyezte be: Bekk Józsefné ágh. ev. 46 éves, Polyák Irén ref. 3 hónapos, Oláh János ref. 66 éves, Tóth Mártonné ref. 62 éves, László Istvánné ref. 62 éves.

Dr GERÉB JOGI SZEMINARIUMA

Kölcsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bíról-vizsgákra** igen jutányosdíjazásért. **Három hónap alatt doktorátushoz jutat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenképp igénybe az intémet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

Válasz egy támadásra

Nyilatkozik dr Király Péter.

Dr. Király Péter ügyvéd a következők közlésére kér bennünket:

A «Debreczeni Független Újság» 1911 okt. 8-ai vasárnapi számában «Hogy nyaralt a nemzeti színház tragikus» címen egy közlemény jelent meg, amely én réám, szülőfalumra (Szi-

lágyszoványra) és egy sommás perben a kir. járásbírósg előtt kihallgatott két tanura vonatkozólag, olyan meggondolatlan valótlán állításokat tartalmaz, amiket szó nélkül nem hagyhatok... Nevezetesen:

Engemet úgy tüntet fel, mint aki Bakó Lászlót (a nemzeti színház tragikusát), 400 és egy néhány koronával megrövidítettem. Az én kis falumat és abban az én hajlékomat úgy tünteti fel, hogy ezek csekélyek és méltatlanok Bakó Lászlóhoz és az ő beképzelt «nagyuri passziójához és igényeihez». Végül a bíróság által perben kihallgatott két érdektelen tanut, névszerint: Ujhelyi Árpádot és Orosz Lászlót úgy tünteti fel, mint erkölcsileg és szavahihe-tőség tekintetében meggyanusítható tanukat, a kik a cikkíró szerint — amint ez az ő intenciójából kiérezik — azért nem tekinthetők kifogástalan tanuknak, mert a felperes szemenszedett perbeli füllenéseit legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint, leleplezték...

A debreczeni királyi járásbírósg előtt, naponként igen nagy számmal kerülnek tárgyalás alá érdekesebbnél érdekesebb peres ügyek. Ez a fentírt «Bakó László-féle» peres ügy egyáltalában nem tartozik az érdekesebbek közé, és így, hirdapi reklamizásra, viággá kürtölésre absolute nem méltó. Mire jó hát ez a hirdapi hühö! Arra bizonyára nem törekszik evel a cikkíró, hogy a bíróságot önmaga vagy a felperes ellen hangolja. Valami más egyéb a cikkíró szándéka. Az én személyem, erkölcsi reputációm s a kihallgatott tanuk személyének s erkölcsi reputációjának tendenciózus meghurcolása, leszólása, körmönfont megrágalmazása.

Az én szilágyzoványi hajlékom az efféle támadások ellen nem szorult védelemre. Ajtó, ablak stb. felszerelésnek ott 4—5 év óta, mióta ez az új ház meg van, sehol semmi hiba nincs. Sokkal valószínűbb, hogy azoknak az eszeszeketéből hiányzik egy néhány szög, akik e. től az én portánról holmi hüje valótlanságokat mesélnek. Egészséges gondolkodásu s a természet szépségeiben gyönyörködni tudó, jóra való halandó embernek, igazi élvezet és gyönyörűség ott, Szilágyzoványon és vidékén fölteni a nyarat. Ha cikkíró ur ott nyaralt volna, bizonyára nem hagyná így cserben a helyes gondolkodása és a józanabbik esze. Nincs ott semmi semmi hiány. Istennek hála! az én portámon is minden rendben volt és van. A telek 1 katasztrális hold. Virágos kis kertjét sétutak szegélyezik. Köröskörül orgona, jászmin és platánfák, melyek egész nyáron át, hűs árnyat, üdítő balzsamos illatot lehellenek; gyümölcsfái pedig gyümölcscsel kedveskednek. En evel soha senkinek nem dicsekedtem el, ma sem dicsek szem; arra sincs, nem is volt soha senkinek semmi szüksége, hogy szavatosságot vállaljak mindezekért... csak a tényeket konstátalom holmi szemenszedett füllenésekkel szemben.

Ami a fentebb tisztelt hirdapi cikknek az én személyem ellen irányuló kirohanásait illeti, kijelentem, hogy én minden egyes szemenszedett valótlán állítást külön-külön nem honorálhatok. A réám dotált sár lepattan rólam, réám nem tapadhat, visszapattan, visszafreccsen arra, aki azt réám dobálja és az illetőn, hagyjon jól és otthonosan találja magát. Ugyanez a válassza a perben kihallgatott Orosz László és Ujhelyi Árpád tanuknak is.

Mi nem hisszük azt el, hogy Bakó László ur, színművészi reputációjának hasznára lehetnének az ő nevében hirdapi útján másokkal szemben elkövetett nyilvános becstelenedések és komiszkodások.

A mi az én kedves szülőfalumnak, Szilágyzoványának cikkíró által lekicsinylését illeti, cikkírónak ez a ténye az ő kézzelfogható botorságára vall. Mert lehet-e botorságnál más eggyébbnek nevezni azt, ha valaki akár lekicsinybit, akár feldicsér olyan valamit, amit soha nem látott, mint ezt cikkíró teszi. Mert ha cikkíró valaha Szilágyzoványon megfordult volna, megbecsülhetetlen hasznát és előnyét látná. Azok a szilágyzoványi rend, tisztaság, tisztesség, szoliditás s jóerkölcs tisztelő, egészséges korpulenciájú, erőteljes fizikumú, természetes, józan gondolkodásu, fajmagyar, tisztavérü polgárok, megtanítanak cikkírót arra, hogy milyen hüvny dolog mások szemében keresni

a székét annak, aki a saját szemében nem akarja megátalni a gerendát. Egyszóval, érdeme szerint megtanítanak cikkírót urat, ott Szilágyzoványon — keztyűbe dudálni!

Különbben béke veünk.

Dr. Király Péter.

TÁVIRATOK.

Ferrer emléke.

Mo nalcone, október 14. Ferrer halála napjának második évfordulója alkalmából tegnap délben az itteni gyárak valamennyi munkása, számszerint körülbelül háromezren egy-napos szünetet tartottak és a gyász jeléül körmenetet rendeztek.

Trieszt, október 14. A rendőrség beültotta a szabad gondolkodók egyesületének Ferrer emlékére tervezett ünnepélyét.

Megsebesült herceg.

Madrid, október 14. Mikor legutóbb a marokkói spanyol helyőrséget a benszüött arabok megtámadták, gyilkos küzdelem keletkezett, amely az arabok véres vereségével végződött. Alfonz orleánsi herceg egy goiyótól súlyosan megsebesült.

Forradalom Kinában.

London, október 14. Hankauban megalakult a forradalmi kormány és kiáltványt bocsátott ki, melyben igéri, hogy tiszteletben fogja tartani a külföldi szerződéseket és megóvjaa az idegen alattvalók érdekeit, a mennyiben a külföldi hatalmak nem támogatják a mandusinasztiát. A pekingi kormány a fővárostól dél-nyugat felé két hadosztályt von össze, améyeket Hankauba küld. Ezek a csapatok teljesen megbizhatatlanok. A forradalmat Sun-Jat-Sen egykori tábornok vezeti.

A német trónörökös Magyarországon.

Berlin, október 14. A német trónörökös január havában Karapancsára érkezik és mint Frigyes főherceg vendége vesz részt a karapancsai és bélyei vadászatokon. A trónörökös egész kis kísérettel érkezik Magyarországra és nem érinti Budapestet.

Elgazolt vasuti tisztviselő.

Budapest, október 14. Ma reggel Pest-szentlőrinc-nyaraló állomáson vasuti szerencsétlenség történt. A Cegléd felől jövő vonat már csaknem megállt az állomáson, és az utasok fel akartak szállni, amikor egy tartalékmozdony robogott keresztül az állomáson, ugyan-csak Budapest irányában. A mozdony érkezését nem vette észre Szagel Vilmos államvasuti tisztviselő, akinek testén keresztül ment a nagy gép. A szerencsétlenül járt államvasuti tisztviselő életben maradásához kevés a remény.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Október 14.

Az árak 50 kilogramonként	
buzs okt.	12 09 — 12 10
buzs apr.	12 23 — 12 20.
rozsa okt.	10 31 — 10 37.
zab majus.	
zab okt.	9 42 — 9 43.
Tengeri szept. 1911	
Tengeri máj. 1912..	8 72 — 8 71.

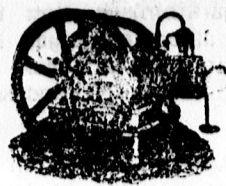
Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 832 —. Osztrák hitelrészvény 638 —.

Főmunkatárs:

VOITH GYORGY ZOLTÁN.

„CLIMAX“ = Pénzt =
nyersolajmotor. takarít meg!

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemű. Versenyképes ár k.
 Első minőség. Több ezer referencia.

BACHRICH és TÁJ

motorgyári fióktelep

BUDAPEST, V/23., Szabadság-tér 17. szám.

(Tőzsde-palota.)

Telefonszám: 71-01. Sörgöncim: „CLIMAX“.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
 ugyancsak lakások pormentesítését
 is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.
 Parkett-kefélést villany parkett-géppel
 szelíd árban válllok. Telefon 878. sz.

A
cukrász sütemények
árának felemelése.

Tekintettel a folyton emelkedő nyers-
 anyagok ára, alantírott helybeli cuk-
 rászok elhatározták, hogy a

cukrász sütemények árát
felemelik

és pedig a 12 fillérest 14 fillérré, a
 Mignon (ugynevezett Kuglert) 8 fillérről
 10 fillérré.

Ezzel egyidejűleg a
tea és piskóta sütemények

és
DESSERT CIKKEK

ára is megfelelőleg emelkedik.

A folyton emelkedő nyersanyag árak
 miatt ezen emelés alól nem zárkoz-
 hattunk el.

Tisztelettel
 a Debreczeni cukrászok.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Városliget út 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobilok és cséplőgépek, benzimotoros cséplőkész-
 letek, magánjáró gőzgépek, szármakazalozók, löhere-
 cséplők, tisztító-robotok, konkolyozók, kasszalogépek,
 marokrakó- és kévelítő-aratógépek, szénagyjtók,
 széna- és szalmafogók, boronák, sorvetőgépek,
 Placet Jr. kocsók, kúrtóza-mozgatók, szecská-
 vágó gépek, aratók, szőlőmalmok, egye-
 teses aratók, 2- és 3-vasú gépek és
 minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Laczka László urnál Debreczen.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

A valódi híres 500 éves
POZSONYI SEEHOFER
NÖVÉNY-BALZSAM

elismerett legjobb és legrégebb háziszer.
 Kitűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés
 és vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m.
 emésztési zavarok májbjaj, bélrenyhe-
 ség, kólika, agyvérzés, aranyér

és hasonló bántalmak ellen. E
 kizárólag növényi alkatrészek-
 ből készült szer hatása kifogá-
 stalan és a testre jótékony,
 enyhe, miért is még a leg-
 gyengébb természetűek is meg-
 gondolás nélkül ered nyersen
 használhatják. Számtalan el-
 ismerő levél bizonyítja a

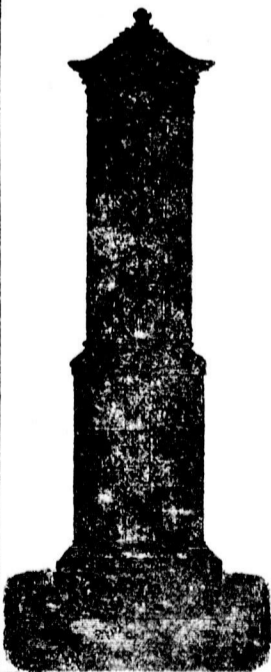
Pozsonyi Seehofer
Növény-Balzsam jóságát,
 melynek valódiságát a két
 csomagolás és az itt látható
 vörösrák védjegy bizonyítja.
 Ügyeljünk a „Földes” alá-
 írásra. Mindenütt kapható, ahol
 nincs raktáron ajánlatos, hogy
 közvetlenül rendeljük a

**FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÓGY-
 TARÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10.**

1 üv. 70 fill. 6 üv. postán utánvétellel bérmentve K 4-60

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debreczenben

Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweizeri gyártmányu

porcellán kályhákban,

valamint Meidingeri rendszerű és

folytonégő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkádad
 jég szekrények, fényezett fémárak és konyhafel-
 szerelések, tornyos és francia, valamint porcel-
 lán burkoltu konyhák.

Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások,
 vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve.

Fegyverek és vadászati felszerelési
ezikkek különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyea és bérmentve.

„URSUS”
borsajtók

a legerősebb
 felső nyomásu
 aczelgerenda
 rendszerben
 3 oródtétellel:
 tömlők fejtőcsa-

ZÜGYI SÁNDOR
SZÉN-TÜZIFA és MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Lónyay-
UTCAK SARKÁN
HUNGÁRIA MALOM MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

Házasság.

Melyik 35-50 év közötti keresztény máv. mérnök vagy ellenőr venné rokonomat feleségül, kinek kelengyéje, butorai és jelenleg Egyezerkettőszáz kor. évi jövedelme van. Levelek: „Fővárosba áthelyezés 30370” szám alatt: Schwarz József hirdető irodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. küldendők.

Tisztítsd csak
Globus
Tisztító készítmény
a világ legjobb tisztítószere

Eltünteti a szeplőt,

majfoltot, arcbőrráncosodást, bármiféle kiütéseket és hajhullást okozó gombásodást a

- CSORBA-féle
ORGONA-CRÉM ára 1 kor.
ORGONA-POUDER „ 1 kor.
ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
ORGONA-HAJVIZ „ 1-20 kor.
ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények alkalmas anyagokat nem tartalmaznak. Kapható minden gyógyszertárban és az egyedüli készítőnél CSORBA JÁNOS gyógyszerárban KECSKEMETEN.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű tisztítsa anyagra
Gyümölcsfacsemetek
sétányfák, diszcserejék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.
SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű áru) európai és amerikai sima gyökerekes vesszők. Oktató díszárjegyzék kíváncsra ingyen.
FISCHER es Tarsai
iskolák és szőlőoltványtelepek.

Nincs többé fejfájás, reuma, csúsz, köszvény, isiász, kolera és más ragályos fertőzés,
Mert van „BOROLIN”

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLIN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin hájszappanak darabonként 30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő ezégeknél: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerárban. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Miért

Ne fogadjunk el Má-à-ást!!!

csak Óriás Fedák Cipőcrém-et?

Mert

szépfényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a

legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy más doboz

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., minden további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Óudódon három hold föld Vedres-dűlőben, dr. Meggyery Pál és özv. Erdey Gáborné szomszédságában eladó vagy kiadó. Értekezhetni lehet üzletvezetőség távirata ellenőrségénél, valamint Arany János-utca 48 és Vigkedvű Mihály-utca 49 alatt a tulajdonosokkal.

Hajduszebezlőn Horogh Mihály fűszer- és vegyeskereskedésében egy ügyes fűszeresegéd azonnal alkalmazást nyerhet.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelentkezők lapunk kiadóhivatalában.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljétek a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzopókás cigarettapapírt.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és erősíteni akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann-féle gyomorsót,** tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a felesleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes és kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ara tartsolyonként phialával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlancement és mézsművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P E C S, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlandcement és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mészke előállítás.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement, 120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint a fájdalom-ésillapító bedörzsöléshez készvény, csusz és a meg-hűlés egyéb következményei-nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Főszétküldés:

MOLL. A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendések naponta posta-utánvétellel teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

KILLER EDE bútorgyáros

cs. és kir. udvari szállító

Debreczen, Piacz-utca 68. sz.

Alapított 1885. évben.	Több aranyéremmel kitüntetve.	Telefon 12. szám.
------------------------	-------------------------------	-------------------

Dúsválaszték:

Modern, finom, olcsó és izlées kivitelű szilárd

Bútorokban.

Állandó kiállítás modern

Mennyasszonyi kelengyékben.

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPER

a MÁRIACELLI SZÜZ MÁRIA védjegyvel ellátva, melyeket MÁRIACELLI GYOMORCSEPPER-nek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólréhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál azután páratlan **gyomorrontás, gyomorfájás, székrekedés, fej-és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, köhika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.**

Kapható minden gyógyszerertárban. Egy nagy üveg K 1.60, kis üveget —.90 fillér, 6 üveget K 5.40, 3 nagy üveget K 4.80 beküldése után küld franco **BRÁDY K. gyógyszerertára** a „Magyar Királyhoz“ BÉCS, I. Fleischmarkt 2., Deport 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösrézű csomagolásra és az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

Ducika krém, páratlan hatású arc-szépítő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika puder,** három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerertárban Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a kaphatók.

Hygienikus újdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

„Fatime“ I. és II. minőség, Ara tucatonként 6 és 8 K.
„Semiramis“ I. és II. min. Ara tucatonként 10 és 12 K.
Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

Uj! „**AUTO VAGINAL SPRAY**“ Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. — Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett.

Kézen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gumi árak gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapított 1878. Telefon 13-76.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkény kiszolgálás.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinék saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.